

ELŐFIZETESI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 „
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását
 vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

✦ Nogely István.

A váradi káptalannak, a magyar pedagógiának, a tanügyi és egyházi irodalomnak gyásza van ismét. Alig három hónapja Steinberger Ferenczel vesztettük el, most pedig *Nogely István* koporsója előtt állunk, mélyen érzett gyászunkkal.

Mint pap, mint tanár, mint író és mint ember egyike volt a legkiválóbbaknak, legérdemesebbeknek. Példás puritán életű pap volt, egyházának buzgó fia, ki alapos tudását, széleskörű műveltségét, nagy tehetségét, lankadatlan szorgalmát és igen értékes munkáját minden téren készséggel és lelkesedéssel áldozta egyháza ügyének előmozdítására.

Négy évtizedet meghaladó munkásságát csaknem egészen a tanügyi pályán töltötte el. Négy esztendeig városunk legelső nevelő intézetének volt tanulmányi felügyelője s egy zárdának a hitoktatója, harminczhat esztendeig a tanítóképző tanára és igazgatója s egyúttal tizenkét esztendeig az óvónőkészítő igazgató-tanára.

Negyven esztendeig becsülettel, sikerrel működni azoknak a kiképzésén, a kiknek a kezéből nyeri első, alapvető nevelését, a hazának reménye, olyan érdem, amely előtt tisztelettel és elismeréssel hajlik meg mindenki, akinek érzéke van a magyar kultúra iránt.

Nogely Istvánnak emellett jutott ideje

más téren is érvényesíteni tehetségét, képzettségét és munkaszeretetét.

Fiatal kora óta szorgalmas művelője volt az irodalomnak. Huszonhárom évvel ezelőtt alapította a *Kath. Hitterjesztés Lapjait*, melyet azóta a *kath. missziók ügye* iránt való lelkes buzgósággal és sok földrajzi és etnografiai ismerettel szerkesztette ugyyszólván egymaga.

Élénk részt vett az országos tanügyi mozgalmakban, mint a *kath. tanügyi tanács* tagja és a *Sz. István társulat* tanácsbíró bizottságának tagja.

Erzéke volt a *kath. élet modern követelményei* iránt. A *Sz. László-nyomdának* és a *»Tiszántúl«*-nak megalapításában kiváló részt vett s amannak igazgatója maradt halála napjáig.

Aranyos jó kedélye, mely rendesen a *kathedrara* is elkísérte, gazdag, egészséges humora, ritka szellemessége derűt árasztott társaságára is. Jó szívet, áldozatkészségét tapasztalták mindazok, akik közelebb állottak hozzá.

Alig két hónapja igtatták őt a váradi káptalan tagjai közé, hova érdemei elismerésül ültette főpásztorának kegye. Életerős embernek látszott, alig volt beteg életében, sokat várható volna még tőle az egyházmegye, a tanügy és az irodalom.

E reményeket letörte a halál angyala.

Jézusért, az ő egyházának ügyéért buzgólkodott pihenést nem ismerő mun-

kalkodással, készítsen neki Jézus véget nem érő jutalmat, boldogságot.

Életrajza.

Az elhunyt kiváló férfiúnak életrajzi adatait nem régebben közöltük, mikor kanonokká lett kinevezve.

Feljuttuk most róla a közetkezőket:

Idegenből került ide, Pozsonymegyében született 1839. decz. 26-án, középiskolai tanulmányai végeztével b. e. Szaniszló püspök felvette az egyházmegye növendékei közé s 1864. július 31-én pappá szentelte őt.

Mint *váradi-ujvárosi* káplán kezdte papi működését. Az *ujvárosi* hívek közül sokan még most is emlegetik egykori kedvelt káplánjukat, ki több *ujvárosi* családdal mindvégig fenntartotta a régi szívélyes viszonyt.

Négy esztendeig (1865—1869.) szigorú praefektusa volt a *Szent József-intézetnek*, hol a mai szereplő intelligenciának számos tagja növekedett. Egyúttal hitoktatója volt az *Immaculata* zárdának.

1869-ben lett tanára, később igazgatója a helybeli *kir. kath. tanítóképző intézetnek*, melynek élén harminczhat esztendőn keresztül haláláig maradt. Aki ismeri a pedagógiai pálya nehézségeit, az elképzelheti, micsoda dolog lehet előkészíteni a képezendeiket a tanítói pályára. De hálás dolog is egyúttal, mert közvetve hozzáfűződik mindazok halála, kik tanítványai keze alól kerültek ki az iskolából. Az egyházmegye tanítóinak kilencz-tized részét ő képezte a magyar kultúra apostoláivá.

1892-ben ő szervezte az *Immaculata* inté-

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Hazugságok.

Irta: Deér.

Egyedül ültem a bécsi gyorsvonat egyik másodosztályu tülkéjében. Zúgva, zakatolva robogott végig a vasparipa az ismerős s ismeretlen tájakon, s én meg csak néztem a gyorsan változó képeket. Szinte gondolkodás nélkül, csaknem lélektelenül bámultam ki az ablakon, teljesen átengedve magamat a nekünk éjjelnappal írásmesterséggel foglalkozó embereknek oly jóleső semmittevéssnek.

És amig így teljesen átengedve magam a gondtalanságnak, — bámultam a vidék gyorsan változó panorámáját — lelkem lassan-lassan megelevenedett s amint egy-egy melegebb tavaszi napsugár odasuhant az arcomra, éreztem, mint leszek újra a javithatatlan impressionista, ki mohón, kéjesen szívja magába a szédületes gyorsasággal tovatűnő s itt-ott már a tavaszi pompáját bontogatni kezdő tájak üde, illatos poézisét.

Tavaszi napsugárban fürdött minden s én már szinte láttam lelkemben a szeliden kéklő ibolyát, — a vadvirágos réteket, a madárdaltól hangos, árnyas erdőket...

A vonat éles füttyentése zavart föl álmodásomból.

Kitekintettem. Valami kis állomásra értünk s szinte csodálkoztam, hogy az ilyen kis állomások mellett oly büszkén elrobogó »gyors«, itt hirtelen megállt. — Csak később tudtam meg, hogy valami »kegyelmesnek« a salonskocsiját csatolták a vonathoz s innét a várakozás.

Ezt nem is vettem észre, mert figyelmemet egész más dolog ragadta meg.

Amint a vonat megállt, egy ifju pár ugrott le egyik első osztályu kocsiból, kik után egy idősebb hölgy sietett. Mikor a sineken áthaladtak, a perronon megálltak s én jól szemügyre vehettem őket.

Magas, karcsu, szőke leány volt az ifju hölgy, ki édes bizalmassággal csevegett a mellette álló rendkívüli elegáncziával öltözött férfival, ki, mintha csak gyermekkel lett volna dolga, kedveskedő becézgetéssel, csaknem kicsinyléssel hallgatta a leány beszédét.

Nem sokáig gyönyörködhettem bennük, mert indulást jeleztek s a férfi hirtelen kezét csókolva a hölgyeknek, gyorsan felszállt az induló vonatra s onnét intett még bucsut az utána nézőknek. A leány is integetett, mosolygott is hozzá...

Szép kép volt ez s én úgy éreztem, mintha valami irigység féle lopóznék a lelkembe. Irigyeltem ezeket a fiatalokat, kik tán egy egész élet sejtelmes, rég sóvárgott boldogsága előtt állnak. Mert azt mindjárt sejtettem, hogy jégyesek.

Sokáig foglalkoztam velük gondolatban; láttam a leány üde mosolygós arcát, ki világos, egyszerű s mégis elegáns ruhájában olyan volt, mint egy darab tavasz: telve frissességgel, melegséggel, — szerelemmel. Ennek a lánynak nagyon boldognak kell lennie, — gondoltam...

Átmentem az étkező kocsiba. Telve volt egészen. Csak egy asztalnál ült egy férfi egyedül. Arcát nem láthattam, mert háttal ült felém, de azért egyenesen oda tartottam. A gyorsvonaton nem lehet alkudozni a társadalmi konventiókkal.

Leültem az egyetlen, üres helyre, valami köszöntés félet mormogtam mire asztaltársam is felpillantott.

Amaz ismeretlen ismerős volt, kit előbb láttam ama szép, szőke leány társaságában. Egyszerre valami rokonszeny félet éreztem iránta, magam sem tudom, miért? És szinte szerettem volna vele mindjárt beszélgetést

Férfi fehérneműek nagy választékban és méret szerint is a legyorsabban készíthetők 785.
 Egyedüli raktár valódi »HU-MA-IM« védjeggyel ellátott amerikai cipőkből.

Angol, Olasz és belföldi kalapok. Legnagyobb választékban megérkeztek

Róth M. utóda
 a z e g n é l.

zetben a *kisdedővő képezdét* s azóta tanára és igazgatója volt ennek az intézetnek is.

E mellett tevékeny részt vett a tanügyi mozgalmakban. Tagja volt a *kath. tanügyi tanácsnak* és tankönyvvizsgálója a *Szent-István-Társulatnak*.

Korán lépett fel az irodalomban. Mint kezdő fiatal pap adta ki a *Gyóntatási intelmek* című művét, mely több kiadást ért. Megpróbálkozott a szépirodalomban. Egyik karácsonyi pásztorjátékát, melyet még fiatal korában írt, két éve is előadták az újvárosi zárdában. Több mint két évtized óta szerkeszti — jóformán egymagában — a *Kath. Hitterjesztés Lapjait*, mivel nagy szolgálatot tesz a kath. misszió ügyeinek s egyúttal a földrajzi és ethnografiai ismeretek terjesztésének. Ő adta ki a *Missió-könyvtárt* s megalkotta a *missió-egyesületet*.

Irodalmi érdemei méltánylásául a *Szent-István-Társulat* irodalmi és tudományos osztálya már alakulásakor tagjai sorába iktatta.

Egyházi és tanügyi érdemei elismerésül Lipovniczky püspök 1880-ban szentszéki ülnökké, b. e. Schlauch bibornok pedig 1893-ban tiszteletbeli kanonokká tette.

Három hónappal ezelőtt Szmrecsányi püspök felterjesztésére az apostoli király ő felsége váradi kanonokká nevezte ki, — február 24-én be is igatták stallumába, de tulajdonképpen csak az iskolai év végén foglalta volna el kanonoki lakását.

Amilyen őszinte örömet keltett az egész egyházmegyében és a városban kanonoki kinevezetése, olyan őszinte mély gyászt kelt most halálának híre, mely igen sokra meglepő nagyon, mert erős szervezetű, egészséges embernek ismerte mindenki, betegségéről csak kevesen tudtak.

Betegsége és halála.

Nogely István kanonok erős szervezetű, izmos ember volt, kin éppen nem fogott ki az évek mulása. Hogy hogy nem, az életerős, mindig igazi magyaros jó kedélyű öreg ur be-

teg lett s a múlt hó vége felé Budapestre ment, hogy operáczióknak vesse magát alá.

Nogely kanonok a Herczi-féle szanatóriumban vétette fel magát s ott gyógykezelték. Pár napra az operáció után kezdődött kifejlődni a régebbi keletű bronchides-e, amely rövidesen tüdőgyulladásba ment át. Szíve sem működött rendesen s halálának is közvetlen oka szívszélhűdés volt.

A beteget állandóan látogatták a szanatóriumban. *Szmrecsányi* püspök ur ő Excellenciája is folyvást érdeklődött kanonokja hogyléte felől. Megbízásából *Brém* Lőrincz, csaknem mindennap meglátogatta Nogelyt. Továbbá Nagyváradról dr *Wimmer* Julián irgalmas-rendi főorvos is többször fölutazott a beteghez Budapestre s egy ízben *Székács* Béla dr főorvossal, másodsor pedig dr *Angyán* Béla egyetemi tanárral tartott consiliumot a beteg fölött.

Akik így érintkeztek Nogelyvel a szanatóriumban léte alatt, azt mondják, mindannyiójukra rossz benyomást tett kezdettől fogva a beteg. Az eddig duzzadó erejű, öreg urban ki csupa élet volt, már nem volt elég életenergia, hogy gyógyulást remélhetett volna az ember a súlyos betegséggel szemben is. Nogely maga is kevés reményt táplált e tekintetben.

Igy helyzete mindinkább súlyosbodott, miért is a nagy héten a karmelita házfőnök meggyóntatta a beteget.

Most szerdán este 9 órakor állapota válságosra fordult, eszméletét veszítette. A halálusával vivódó Nogelynek csakhamar feladta egyik karmelita atya az utolsó szentségeket, mire éjfél 1 óra után Nogely kanonok kilehelte nemes lelkét.

Betegsége alatt meglátogatta egyik testvére, ki Pozsony mellett ügyvéd és unokaöccse *Karácsonyi* Sándor országgyűlési képviselő.

Régi barátja P. *Lambert* kapuczinus házfőnök, ki különben egyszer már időzött Budapestben a nagybeteg kanonoknál, tegnap haj-

nalban érkezett meg ismét Budapestre, de már akkor Nogely halva volt.

Intézkedések a temetésre.

A halál hírére a nagyváradai káptalan megtette az intézkedéseket a temetésre vonatkozólag. A holttest ma, pénteken délután érkezik meg Nagyváradra s az ujsori lakásban helyezik ravatalra. A temetés valószínűleg holnap, szombaton reggel fél 9 órakor lesz. Beszentelés után gyászmise lesz a székesegyházban s ezután az olasz-i nagytemetőben helyezik örök nyugalomra a megboldogultat.

A válság.

Gróf *Tisza* István május hó 2-án Bécsbe megy és azonnal jelentést tesz ő felségének a helyzetről; a szász király látogatása még két napi fennakadást okoz, azután jönnek a további lépések a válság megoldása iránt. Jön *Szell* Kálmán kihallgatása és a király utazása Budapestre. A mai állás szerint a király *Szell* Kálmánt május hó 5-én fogja fogadni; meghívó persze még nem ment. Május 6-án vagy 7-én jönne a király Budapestre és itt első sorban ismét *Andrássy* Gyulát fogadná. Nem lehetetlen azonban, hogy a király már 5-én lejön Budapestre és *Szell* Kálmánt is itt fogadja.

Harmadikán megkezdik a Házban a felirati vitát és rövidesen be is fejezik, hogy a királynak lejöttekor kész alapra legyen a koalíciós kormány kinevezésére. Azt mondják még ma is, hogy a szabadelpvűpárt, ha látná, hogy végleg vesztett játéka van, utolsó percében elfogadja az ellenzék feliratát, hogy ezzel magának helyet biztosítson a megoldási porondon.

Khuen-Héderváry-kombinációk nem akarnak elnémulni ebből azonban semmi sem tesz.

A ki jóvá teszi hibáját.

Ismeretes dolog városszerte az a nyilatkozat, amit *Kecskeméthy* Lipót dr a múlt iskolaszéki gyűlésen a nótanítók mellett érvelvén a férfi tanerőkre vonatkozólag mondott. Nyilat-

kezdeni s kikérdezni tőle mindent, mi arra a leányra vonatkozik.

Ez nem is ment valami nehezen. Utitársam barátságos, eléggé közlékeny modora csakhamar eloszlott köztünk minden, idegenek közt oly nyomasztó elfogultságot s egy pár banális közhely után, csakhamar bizalmasabb téren mozogtunk.

En persze nem mulasztottam el kielégíteni — minden indiscretionalis volta mellett — kíváncsiságomat.

— Ugyebár mennyasszonya Uraságodnak amaz ifjú szép hölgy, kinek társaságában láttam az imént az elhagyott állomáson?

Társam egy pillanatig megütközve nézett rám úgy, hogy szinte bánni kezdtem már merészségemet, de ez csak egy pillanatig tartott s aztán valami száraz, szinte monoton hangon válaszolt.

— Igen, a menyasszonyom, — és mosolygott, amíg ezt mondta.

Ez a mosoly nem tetszett nekem. Mintha valami cynismus lett volna benne s mintha e cynikus mosoly mögött valami keserűség féltettem volna észre.

— Érdeklí tán e viszony Uraságodat, — kérdezte tőlem nem minden guny nélkül?

Nem akartam észrevenni a gunyt s minden elfogultság nélkül szinte bizalmaskodva kezdtem hozzá beszélni.

— Érdekel, nem tagadom, — amint kedvesen érdekel mindig, ha láthatom egy ilyen összeillő emberpárnak a kölcsönös boldogságát, ami biz' valljuk meg, ritkaság a mai, önző, haszonleső világban.

— Hml Miből következett erre mi nagy boldogságunkra?

Meglepett e kérdés, annál is inkább, mert e szavakból újra kiéreztem valami titkolni akart, de mégis előtörő keserűséget.

— Hát olyan nagy dolog ezt tudni, mikor az ember látja az önök viruló fiatalágát, — üde frissességüket, — boldog mosolyukat. Hisz fiatalok, szépek, — gondolom, — vagyosnak is és szeretik egymást. Mi kell egyéb a boldogsághoz?

Utitársam egy ideig merően nézett maga elé. Csak most figyelhettem meg jól arcát, egész külsejét.

Arca halavány volt; az a halványság volt ez, mit az élet féktelen, gátat nem ismerő élvezete nyom reá az arcra, s mit vajmi ritkán vált föl valami gyorsan tova szálló pirosság. — Tekintetében is ott ült valami erős cynismus, mely élénken elárulta, hogy ez az ember nagyon is jól ismeri az élet gyönyöreit, a vagyon nyújtotta élvezet örömeit. De azért nem lehetett tőle megtagadni, hogy mégis volt valami rokonszenves vonás is ebben a halavány, néha szinte fakó arcban s abban a sokszor révedező, cynikus tekintetben.

Amint így néztem, egy pillanatra mintha valami szájalomféle lopta volna be magát a szívembe s szinte félni kezdtem attól, amit ez az ember mondani fog.

Sokáig nem szólt, mintha gondolatait rendezte volna. Azután rágyújtott egy dimitrinóra s néhány pillanatig annak kékes fehér füstjét nézte s csak azután kezdett beszélni valami fáradt, ércztelen, tompa hangon.

— Hazugság az egész, mint minden a világon. Hazudunk mindent: szerelmet, boldogságot, megelégedést, mindent. Tán nem is tudnánk élni már hazugság nélkül.

— Tudom, hogy meglepik szavaim nem ezt várta tőlem. De hát vannak, nekem is néha olyan őszinteségi rohamaim, s ha ilyenkor a sors valami bizalom — keltő arcot hoz utamba, kiről sejthetem, hogy tán megérthet, akkor ömlik belőlem a szó. És mintha megkönnyebbülnék ilyenkor, — ha kibeszélhettem magam.

Igy vagyok most is. Alig ismerem kegyedet, — vagy tán ép ezért, mert alig ismerem s tán sosem is fogom többé látni, — nem tudok ellentállni a vágnak, hogy beszéljek, beszéljek úgy, amint ajkaimra tolnak a szavak. Tán összefüggéstelenül, bizarr módon; de tán nem fogom untatni.

— Érdekel uram minden szava s hálás vagyok, hogy érdemesnek tart arra, hogy gondolatait közölje velem.

Leverte cigarettéjének hamuját s beszélt úgy, mintha csak magának beszélne, mintha tudomása sem volna arról, hogy én, egy vadidegen hallgatom.

— Boldogság, szerelem? Mi ez, — ködfátyol semmi, — poeták lázas atyának szülötte. Vagy nem? Nézzen engem, meg azt a leányt, ki menyasszonyom. — Eddig nem is ismertem és mikor megismertem, mindjárt menyasszonyommá lett; nemsokára a feleségem lesz. És én még azt sem tudom róla jóformán, hogy melyik a legkedvesebb virága, — hogy milyen illatszert használ. De azért a világ előtt szere-

kozata általánosságban volt mondva ugyan, de városunk ügybuzgó tanítósa sértezt látott ebben a nyilatkozatban s ez a sértezt annál is inkább rosszul esett a tanítósnak, mert *Kecskeméthy* drt a tanügy iránti ragaszkodásáért nagyrabecsülték.

Bizalommal voltak egymás iránt, sok éven keresztül. *Kecskeméthy* drt meggyőződhetett arról, hogy a tanítók minő titáni küzdelmet fejtenek ki közös pályájukon a sors s közvélemény mostohasága közepett. Becsülte a tanítókat mindenkor s éppen ezért esett olyan zokon a tanítósnak *Kecskeméthy* nyilatkozata. Nemcsak városunk napi tagjai foglalkoztak ezzel a kinos incidenssel, de a fővárosi tanügyi lapok is, sőt egyik-másik napilap is. Megtámadták *Kecskeméthy*t, s én is állítom, hogy jogosan. *Kecskeméthy* elvetette a sulykot, mint mondani szokták, amit ő maga is be látott, de nem magyarázta meg szavait, hanem távozott. Később pedig egy nyilatkozatában ismét hangzottatta azt, amit a gyűlésen mondott.

Azonban a tegnapi gyűlésen a mikor *Rimler* elnök előterjesztette, hogy a mult ülésen elkerülte figyelmét *Kecskeméthy* beszéde, s kérte annak értelmezését, *Kecskeméthy* nem úgy beszélt, a mint előzőleg nyilatkozott a lapban. Ő — ugymond — határtalanul tiszteli, becsüli a tanítósnak, ő volna az első, ki a tanítókra szánt támadásokat fölfogná, s távol volt tőle az a szándék, hogy a tanítókat sérteni akarná.

Tehát *Kecskeméthy* nem úgy beszélt a mult iskolaszéki gyűlésen, ahogy az agya gondolta. Más volt a kifejezése s más volt az érzése. Most is elmondta ugyanazt, amit akkor, nevezetesen azt, hogy *vannak* köztük olyanok — akárcsak az oroszok, ügyvédek, rabbik (ő mondta) közt, de a nyilatkozat nem viselte magán a *sértés* jellegét.

Hogy valóban olyan volt a *Kecskeméthy* multkori nyilatkozata, mely méltán sértette a tanítókat, bizonyítja az a körülmény, hogy — *s ezt hiteles forrásból tudom* — több iskolaszéki tag járt ez ügyben az iskolaszék elnökénél.

Nos, tehát kérem volt-e oka a tanítóknak

tem s ő is engem. Mosolygunk, kaczagunk, tán dévajkodunk is a világ előtt s ha ketten vagyunk, nem tudjuk, hogy mit szólunk egymásnak? Mert akkor hiába akarnánk hazudni. Tudjuk mindketten, hiszem, hogy ő is tudja, hogy ez a mi viszonyunk egy üzlet, — üzlet és semmi egyéb. Nekem van, nevem s a nevem felett egy kilenczágú korona, ez az egész, mit én adhatok neki. A többi, amim volt, eltűnt, elpusztult. Neki még van vagyona, azzal újra bearayozom ezt a kapott koronát s annak ragyogása mellett én is megleszek valohogy s ő is, — mert hisz grófné lesz belőle, a névtelen, a parvonn leányából. Egyiknek sem veszt, mindkettőnk nyer. Es ez az igazság, ez az üzlet, ez az élet.

— De hát a szív nem szól bele? — Kérdeztem szinte akaratlanul. Hisz lehetetlennek tartom, hogy gyakoribb együttlét mellett a kölcsönös vonalomnak is ne jusson szerepe ebben a viszonyban.

— Hagyja ezt uram, — mondta némi keserűséggel. A mi világunkban, — a mi viszonyunkban neveltség volna, ez és higgye el, lealázó is. Hogy beszélhetnék én ezzel a leánygyal szerelemről, mikor ő igen jól tudja, hogy koldus vagyok s rá vagyok utalva pénzére. Nem azt gondolná-e, hogy hazudom a szeretmet, csak azért, hogy el ne vesztsem a millióit? Csunya állapot ez nagyon, szinte undorító.

(Vége köv.)

a méltatlankodásra? — Volt! — Jóvá tette-e hibáját, megmagyarázta-e *Kecskeméthy* a szavait? — Igen.

A mikor azt mondta, hogy ő tőle távol állott a sértezt szándék, a mikor azt mondta, hogy ő volna az első védelmezője a tanítóknak a támadásokkal szemben, a mikor azt mondta, hogy ép így vannak szellemi gyöngeségek az orvosi, ügyvédi, rabbi stb. pályán működő egyének között is — *de ezt ne vegyék sértésnek az urak* — akkor a tanítóknak is szólt s a *vannak*-ot figyelmen kívül helyezte a multkori nagy többség kifejezést.

Lám-lám. A főrabbi ur kimagyarázta magát. De nagyon jó lesz vigyázni a főrabbi urnak, hogy máskor úgy beszéljen ahogy érez, ne dobja el a sulykot, ne tegye ki magát támadásoknak — mert igazán, kár, — kár — érette.

Iánkréd.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estély.)

Apr. 30. Szigligeti Társaság közgyűlése (d. e. 11. órákor a városházán.)

Máj. 7. A biharmegyei függetlenségi párt alakuló nagygyűlése. (D. e. 10 órákor a Zöldfában.)

* **Személyi hir.** *Winkler* Lajos a közs. polg. fiúiskola igazgatója három havi szabadsága után a napokban hazaérkezett s átvette hivatalát.

* **A városi tisztviselők fizetésrendezése.** A városi tisztviselők helyzetének javítása tárgyában a városi tanács elejtette a korpótlékről szóló javaslatot s áttért a fizetésrendezés útjára, hátha ezen uton több szerencsével és sikerrel tudna javaslatot kidolgozni. A javaslat kidolgozására *Rimler* Károly polgármestert, *Bordé* Ferenc tanácsnokot és *Ragány* János főszámvevőt kérték fel. Mint értesülünk, a javaslat kidolgozását már megkezdték. Reméljük, hogy ezen javaslat nem fog azon hibába esni, mint elődjei, amelyekben a kistisztviselőkkel olyan mostohán bántak el.

* **A görög szertartásnak nagyhete.** A görög szertartású katolikusok és görög keletiek most ülik Krisztus Jézus kinszenvedésének és dicsőséges feltámadásának emlékeztét. Tegnap nagycsütörtökön délelőtt a görög katolikus székesegyházban a szokásos lábmosási szertartást végezte nagy egyházi fényvel a helybeli gör. kath. papság teljes segédletével dr *Radu* Demeter nagyvárad gör. katolikus megyés püspök tizenkét növendékponon. Ma, nagypénteken délelőtt csonka mise lesz, délután pedig nagy gyászpompával megy végbe az Üdvözítő temetésének szertartása, Szent sírok lesznek felállítva a gör. kath. székesegyházban, a gör. kel. holdastemplomban, az olasz-i szemináriumi templomban s a Széchenyi-téri gör. kath. ruthéntemplomban. A feltámadási ünnepség vasárnap hajnalban megy végbe.

* **Ülések a városházán.** A jövő héten ismét bőségesen kijut a gyűlésekből a városházán. Kedden május 2-án, délután 3 órákor Nagyvárad város központi választmánya tart ülést a jövő évi választók névjegyzéke tárgyában. Szerdán, május 3-án délután 3 órára a gyáralapítások tárgyában kiküldött bizottság tagjait hívta össze a polgármester, hogy a Moskovits Adolf és fiai cég kérvénye tárgyában

határozzanak. A nevezett cég rizshántó gyárat akar berendezni s köveztvámmentesség megadását kéri a várostól. — Csütörtökön, május 4-én délután 3 órákor Nagyvárad város közgazgatási bizottága tartja rendes havi ülését.

* **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A nagyvárad ügyvédi kamarának 1905. április hó 2-ik napján tartott közgyűlésében a kamara tagjai nem jelenvén meg oly számmal, mint a mennyit az 1874: 34. t.-cz. 23. §-a a választás törvényességéhez megkíván, a közgyűlés által új választás rendeltetett el, melynél a viszonylagos szó többség feltétlenül határoz. Ezen új választás határidejéül 1905. évi május hó 7-ik napjának délelőtti 10 óráját Nagyváradon, a vorosház kisebbik tanácstermébe tűzöm ki, melyre, mint az ügyvédi kamara bejegyzett tagját, tisztelettel meghívom. A fent kitett napon fognak választatni a kamara elnöke, elnöki helyettes, titkár pénztárnok, ügyész, nyolcz választmányi tag és 4 póttag. Meg kell említenem, hogy az 1874: 34. t.-cz. 23. §-a értelmében a kamara székhelyén lakó minden tag választási jegyét személyesen adja be, a székhelyen kívül lakó tagoknak azonban megengedtetik, hogy választási jegyeiket pecsétjükkel lezárva és a borítékon aláírásukkal ellátva a kitűzött határnapra beküldhetik. Nagyvárad, 1905. április hó 3. *Hlatky* Endre, a nagyvárad ügyvédi kamara elnöke.

* **A megszökött vendéglőst letartóztatták.** Az anyagi romlás elől megszökött *Szabó* Gyula nagyvárad vendéglősről a rendőrség már megállapította, hogy Budapestről egy orfeumi hölgy társaságában Erdélyen át Romániába szökött. És mert a rendőrség eddig már tartózkodási helyét is kipuhatolta, sürgőnyileg intézkedett *Szabó* Gyula letartóztatása iránt. *Szabó*t már útnak indították Nagyvárad felé.

* **Ami érthetetlen.** A törvényhatóság mult havl közgyűlésén *Altmann* Jakab drt iskolaszéki taggá választották meg. Akkor irtunk erről az esetről, mert érthetetlen volt előttünk, hogy iskolaszéki tagot választanak a nélkül, hogy az iskolaszékben üresedés lenne. A törvényhatóság bizonyára abban a hitben élt, amikor választott, hogy *Száhländer* Károly lemondván törvényhatósági tagságáról, bizonyára iskolaszéki tagságáról is lemondott, *Száhländer* nem mondott le utóbbi tagságáról, sőt kijelentette, hogy az iskolaszékben bennmaradni s tagságával járó jogait gyakorolni akarja. Ezen állításunk mellett bizonyít az a körülmény, hogy a mult iskolaszéki gyűlésre *Száhländer* Károlyt meghívták, *Altmann* Jakab drt pedig nem. A tegnapi iskolaszéki gyűlésre *Száhländer* Károlyt kihagyták, *Altmann* pedig meghívták s így a tegnapi gyűlésen *Altmann* jelen volt, *Száhländer* pedig nem. Erthetetlen előttünk ez az eljárás. Főleg azon csodálkozunk, hogy egy hónap alatt a vélemény megváltozott s most szívósan ragaszkodnak a helytelen cselekedethez. Szeretjük hinni, hogy e helytelen eljárás valami félreértésen alapszik. Az is feltűnő, hogy *Altmann* megjelent ugyan a gyűlésen, de az előirt esküt nem tette le.

* **Rendes postahivatal a Félix-fürdőben.** A Félix-fürdői postaügynökséget f. évi május hó 1-én postahivatallá alakítja át a nagyvárad m. kir. postaigazgatóság, vagyis az ügynökség felhagyásával Félix-fürdőben, Félix-fürdő elnevezéssel a mondott napon postamesteri kezelésben teljes fel és leadó szolgálattal működő postahivatalt léptet életbe. Ezen postahivatal postai összeköttetését úgy mint az ügynökség a nagyvárad—vaskó—baresti vonalon közlekedő postát szállító vonatokkal fogja kapni. A postahivatal a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt is fog működni. A postahivatal kézbesítési kerületébe az ügynök-

ség forgalmi körébe tartozó Almamező, Betfia, Csehi, Hájó, Harangmező, Peczeszentmárton, Rontó községeket, Abriház, Farkaskorcsma, Félix-fürdő, Holuba, Krizsmucza, Mészégető, Műmalomtelepeket, Borzik Goldis tanyákat, Vadászpustát osztotta be az igazgatóság, ugy szintén ideiglenesen, a megszüntetett kardói postahivatal forgalmi körébe tartozott Kardó, Nyárló, Oláhapáti és Somogyuzsopa községeket is.

* Pályázatok a honvéd hadapródiskolákban. A nagyváradai és pécsi honvédhadapródiskolák I. évfolyamán a jövő tanév kezdetén 100—100 ifju fog felvétetni. A növendékekért csak az évi tandíj fizetendő. Felvételi feltételek: A pályázó magyar állampolgársága, testi alkalmassága, a megkívánt előismeretek (négy középiskolai osztály), kifogástalan erkölcsi magaviselet. Folyamodványok fizetéses helyekért a pályázók hozzátartozói által közvetlenül a pécsi vagy nagyváradai honvédhadapródiskola parancsnokságánál nyújtandók be. Pályázati folyamodványok július 10-ig fogadtatnak el az említett parancsnokságok által. Fizetéses helyre minden magyar állampolgár fiának van igénye, aki az általános feltételeknek megfelel: tehetséges ifjak jó iskolai bizonyítványokkal azonban előnyben részesülnek. Alapítványos helyekre azon személyeknek van igényük, kik az illető alapító oklevelekben foglalt különös keltekeknek és az általános felvételi feltételeknek is minden tekintetben megfelelnek. A pályázók az összes tudnivalókról bővebb felvilágosítást nyerhetnek a «Tájékoztató a m. kir. honvédhadapródiskolákba való fölvételre pályázók részére» című füzetből, mely a pécsi és a nagyváradai honvédhadapródiskola parancsnokságánál díjtalanul kapható.

* Harcz a tuberkulózis ellen. Ily czímen dr Weinstock Ármin nagyváradai orvos vasárnap délután 4 órakor népszerű előadást fog tartani vetített képek bemutatásával kísérve a »Fekete Sas« szálloda nagytermében, melyre vonatkozólag kaptuk a következő értesítést: Dr. Weinstock Ármin, a »Biharmegyei orvos-, gyógyszerész- és természettudományi egyesület« tagja *f. hó 30-án* (vasárnap) délután 4 órakor a »Fekete-Sas« szálloda nagytermében »*Harcz a tuberkulózis ellen*« czímmel, vetített képek bemutatásával kísért népszerű előadást tart, a melyre az egyesület tagjait s a tárgy iránt érdeklődőket az egyesület Elnöksége nevében tisztelettel meghívom. Nagyvárad, 1905. április hó 26-án. Dr. Edelmann Menyhért egyleti titkár.

* A honvédség mozgósítási tervei megkerültek. Az egész városban, sőt a fővárosi lapok nyomán országszerte elterjedt a hír, hogy vasárnapról hétfőre virradó éjszaka a nagyváradai honvédgyalogsági laktanya egyik földszinten levő irodahelyiségéből elloptak egy vasládát. A háromszoros zárra nyílló aczél lemez lédában mozgósításra vonatkozó titkos parancsok, tervek és utasítások voltak. A tettes kulcsal nyitotta fel a helyiség ajtaját és a helyiségnek az utcára vezető ablakát a nyomozat félre vezetése céljából törte ki. Széleskörű nyomozást és vizsgálatot rendelt el és foganatosított az ezred parancsnokság. Ennek nyomán az eddigi jelekből megállapították, hogy a tettes csak a viszonyokkal ismerős katonai egyén lehetett, mert az ajtó kulcsot még a tél folyamán vesztette el az illető tiszt és annak, aki e kulcsot megtalálta, tudnia kellett, hogy melyik ajtóhoz való. Tegnapelőtt délután nagy fordulat állott be arejtélyes ügyben. Az elloptott vasládát tegnapelőtt délután négy óra tájban megtalálta Karácsony Gábor napszámos a honvédlaktanya mögött levő me-

zön egy mélyedésbe és nyomban bevitte a rendőrségre. A vasláda teteje feszítővassal fel volt kisé feszítve, azonban tartalmából nem hiányzik semmi. Ezt különben megállapították tegnap az illető katonai küldöttek is, kik a vasládát a rendőrségen átvették.

* Előadás az alkoholizmus ellen. A vallás és közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg rendeletet bocsátott ki az iskolák vezetőihez, amelyben felhívja a tanári karokat arra, hogy gondoskodjanak a legmesszebbmenőleg arról, hogy az alkoholizmus nyomán jelentkező anyagi és erkölcsi veszedelmekre és a nemzeti jólétet aláknázó pusztításokra eleve figyelmeztessék az ifjuságot. Ily előadás tartására a helybeli felső kereskedelmi iskola igazgatója Dr. Grósz Menyhert orvost, az állami főreáliskola egészségtan tanárát kérte föl, aki Nagyváradon már régebb idő óta tagja az alkoholizmus ellenes mozgalomnak. Az előadást dr. Grósz Menyhert tegnap csütörtökön délután tartotta meg a tanári kar és az ifjuság teljes részvételével. Az érdekes előadás mély hatást gyakorolt a hallgatóságra, jótékony hatása remélhetőleg nem fog elmaradni.

* Kiss szerencsége nagy! A magyar kir. osztálysorsjáték keddi befejező húzásán a 600,000 koronás jutalmat és az 5000 koronás főnyereményt a 82621 számú $\frac{1}{4}$ -ben eladott sorsjeggyel ismét a hirneves *Kiss Károly és Társa* bankháza Budapest, VII., Erzsébetkörút 19. szerencsés vevői nyerték, hol immár harmadszor nyerték meg a 600,000 koronás jutalom-nyereményt.

* Halálozás. Részvétellel értesülünk egy kedves, szép, szelid lelkű uri leány elhunytáról. *Alacs Róza, Alacs Károly* bihar mezőkeresztesi római katolikus plébános unokahuga élete virágában hosszabb szenvedés után tegnap elhunyt. Az elhunyt leányka már több mint egy éve beteg s a legodaadóbb ápolás sem menthette meg az életnek és völegényének. Mert mi még nagyobbá teszi a részvétet, mert *Alacs Róza* boldog menyasszonya volt egy nagyváradai derék ifju kereskedőnek. A temetés holnap szombaton délelőtt 10 órakor lesz Mező-keresztesen.

* Egy vidéki atyafi visszontagságai. Molnár Imre borsói illetőségű földműves, aki falujában is arról nevezetes, hogy az italméresi üzlet forgalmának fellendítése körül hervadhatatlan érdemeket szerzet, tegnap előtt betántorgott Nagyváradra és változatosság okáért ezuttal a Kolozsvári utcai Weisz féle pálinkakamérésébe itta le magát a sárga földig. Majd azután kibugdácsolt az udvaron levő istállóba és ott elpihent. Pihenőjében *Sanyó Lajos* és *Lengyel Péter* rovott multu magánzók zavarták meg, akik élénk tiltakozása daczára is leszerelték az érdemes férfiut, elszedvén tőle 6 korona aprópénzét s lehuzáván lábáról vadonat uj ünneplő csizmáit végül pedig magukhoz vevén még nadrágszíjját is. Ennek után ma alaposan meggyomrozták *Molnár Imrét* és sorsára hagyták. A károsult ember tegnap reggelre kijózanodva áttallott meztlább vissza tért falujába és így a Nagyvásártéren kereste az utonállókat. Csakhamar megpillantotta elorozott czizmáit, melyekben *Sanyó Károly* sétálgatott a Nagyvásártéren. A közbelépésre felhívott rendőr előállította *Sanyót* s rövidesen utánna *Lengyelt* is. Mind a kettőt lezárták.

* Találtak néhány szemből álló és aranynak látszó láncrészt. Igazolt tulajdonossa átvetheti a rendőrségen.

x Tavaszi kelmékben, ugyszintén más divatcikkékben gyönyörű választéka van *Klein Menyhert* előnyösen ismert fiatal kereskedő Szt.-László-téri (Holdas templom mellett) üzletében, melyet meglepő olcsó árban árusít, a miért ajánljuk a t. vevőközönség figyelmébe,

Nem gyárilag készített cipők, hanem elsőrangú cipészek által beszerzett kézimunka, továbbá legújabb divatu férfi

kalapok, fehérneműek, nyakkenők

és mindennemű divatcikkék

legolcsóbb árak mellett csakis

REICHARD-áruháza

ezégnél

Fő-utcán, szerezhetők be.

Telefon: 207. sz.

Vidékre árjegyzők is küldetik.

Pannónia étterem és teli kert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONASÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken: »A nők barátja« vigjáték.

Szombaton: »Cornevillei harangok« operett.

Nők barátja. Ma este Dumasnak egy régen nem adott pompás vigjátéka kerül színre a Szigligeti színházban, elsőrendű szereposztásban. A főszerepeket Angyal Ilka, E. Kovács Mariska, Örley Flóra, Komáromy Margit, Tóth Elek, Szarvasi, Tihanyi, Krasznai, Rédei, Peterdy, Bognár játsszák.

Az aranyvirág. A budapesti Király Színház megnyitó darabját az »Aranyvirág« cz. operettet eleveníti fel holnap szombaton a színház igazgatója Gerlaci Herminnel a czimszerepben, kinek ez egyik legjobb szerepe; kivülré *Palásthy* lesz még uj a darabban, ki az amerikaiból kitünő figurát csinál s a mellett pompásan tánczol s végül uj lesz még *Bárdos Irma* az angol leány szerepében, ki ezt a szerepet szintén jobb szerepei közé sorolja, s ha még megemlítjük, hogy Székely Gyula »Peppó« szerepét gyönyörűen éneklí, ugy előre felhívtuk a közönség érdeklődését a szombati esti operett előadásra.

Vasárnap két előadás lesz a Szigligeti színházban délután 3 órakor teli helyárrakkal a »Drótostót« megy, mig este »Az arany kakas« című énekes bohózat kerül színre. Mindkét darabban a fő téri szerepet *Palásthy S.* játssza.

Igazságszolgáltatás.

A bécsi gyilkos házaspár.

Bécs, április 27.

Az idevaló esküdtbiróság ma folytatta a tárgyalást Klein Henrik művész és felesége, született Braun Francziska bűnpörében. A tárgyalás iránt még óriásibb volt az érdeklődés a törvényszéki palota előtt akkora volt a tolongás, hogy a rendőrség segítségét kellett igénybe venni. A Kleinnét, aki ma is talpig feketébe volt öltözve, nagy mozgolódással fogadta a terem zsufolásig betöltő hallgatóság.

Az elnök kilencz óra után nyitotta meg a tárgyalást. Elsőnek dr. Ellenbogen, Klein Henrik védője szólalt fel s azt a kérelmet terjesztette a bíróság elé, hogy Klein egyénisége és előélete kiderítésére tanukat hallgassanak meg, akiknek a nevét fel is sorolja. Ezeknek a valamása majd kideríti, hogy Klein Henrik végig becsületes ember volt és éppen nem rémregénybe illő alak.

Pollák államügyész: Ellenzi a védőügyvéd kívánságát. Itt arról van szó, hogy a tettes és a tett között megállapítsák az összefüggést. Hogy Klein Henrik képes volt-e a tett elkövetésére, annak megítélése az esküdtek dolga.

Kéri a törvényszéket, ne adja magát eszközül ilyen méltatlan és kicsinyes játéknak.

Az elnök: Az indítvány felett a bíróság később fog határozni.

Dr. Böhwe: Elmondja, hogy Braun Francziska elmeállapotát szerinte normálisnak kell tartani. Semmi szervi abnormalitást nála nem tapasztalt, sőt igen fejlett és nyugodt gondolkozású nőnek ismeri. Sem elmebaj, sem öröklött betegség fel nem fedezhető nála.

Az orvosi vélemény élénk feltűnést keltett. Ezután megkezdődött a tanuk kihallgatása.

Pör a szegedi zsidó hitközség ellen.

B. M.-né, egy tekintélyes szegedi kereskedő felesége, múlt év őszén a zsidó-templom kerítésének egyik kapubejáratában olyan szerencsétlenül botlott meg, hogy esés közben kitorpte a karját. Ezért a zsidó hitközséget teszi felelőssé és kártérítést követel. Elmondja, hogy a múlt év szeptember tizedikén, zsidó újévi ünnepek alkalmából a templomba ment. A templomot övező vasrácskerítés egyik kapuján akart bemenni és a kapu küszöbén lévő kiálló vasban, mely a kapuszárnyak zárodására szolgál, botlott meg. Ha a kapunak csak az egyik szárnya lett volna nyitva, ez nem történhetik. Mikor elesett, annyira rosszul lett, hogy kocsin vitték haza. Hosszu ideig tartott, míg a törés összefort, azonban béna maradt jobb karjára, azt nem használhatja és írni sem képes. Felszólította ennél fogva a zsidó hitközséget, hogy mivel őt az egész életére kiható szerencsétlenség azon godatlanság következtében érte, hogy a kerítés kapujának mindkét szárnya kinyitva lévén, a küszöbből kiálló vasban megbotlott, — a hitközség térítse meg a gyógykezelési költségeket is a szenvedett baleset miatt méltányosan kártalanítsa.

A zsidó hitközség arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szerencsétlenség egyéni gondatlanság következménye és a szerencsétlenségért B. M.-né csak önmagát okolhatja. Most aztán pörre kerül a dolog. B.-né 8000 koronát kér kártérítés címén és 3100 koronát gyógykezelési költségekre. A pörfelvétel ma délelőtt volt a szegedi királyi törvényszéken.

TANÜGY.

Az iskolaszék ülése.

Nagy port vert fel s a tanítók körében erős visszatetszést keltet dr. Kecskeméti Lipótnak a férfi és nőtanítók alkalmazása kérdésében a községi iskolaszék múlt havi ülésén mondott beszéde. A lapokban is élénken tárgyalták a dolgot s ezért érdeklődéssel várták a községi iskolaszék tegnapi ülését, amelyről már jóelőre azon hír keringett, hogy Kecskeméti visszavonja, illetve magyarázza multkori szavait.

Ez meg is történt s most lekerül a napirendről a kellemetlen ügy, amely részben félreértésen alapult.

Az iskolaszék ülésén Rimler Károly polgármester elnökölt.

Jelenvoltak:

Dr. Altmann Jakab, Auspitz Adolf, dr. Berkovits Ferencz, Bordó Ferencz, Bozóky Béla, dr. Dóri Ferencz, Gábel Jakab, dr. Grósz Menyhért, dr. Hoványi Géza, Huzella Gyula, Mezey Mihály, dr. Miheli Lajos, Stark Gyula, Aberle Hermin, Bércziné H. Paula, Bitzó János, dr. Kecskeméti Lipót, Materny Imre, Mártonffy Zoltán, özv. Reichtné B. Zsófia, Réz Mihály, dr. Vucskics Gyula, Winkler Lajos.

Ritók Zsigmond emlékezete.

Rimler Károly elnök megnyitójában megemlékezett Ritók Zsigmond elhunytáról. Szavait a jelenvoltak állva hallgatták végig. Kötelességet teljesít — ugymond — mikor megemlékezik Ritók Zsigmond elhunytáról. Nem kell ecsetelnie, mily vesztés ez az iskolaszékre, ahol például tekintették. Az uttörés nehéz munkáját végezte a községi iskolák ügyeinek istapolásánál s 16 évig vezette azt bölcs tapintattal, igaz úgyszeretettel. Tőle nemcsak idealizmust tanulhattak s nagy hagyományt kaptak tőle. Ha ezen az uton haladnak, a legnemesebben töltik be a kötelességeiket. Indítványozza, hogy az iskolaszék az elhunyt nagy férfi emléket jegyzőkönyvében örökítse meg s a gyászoló családhoz részvétiratot intézzen.

Az indítványt egyhangulag határozattá emelték.

Elégtétel a tanítóknak.

Ezután Rimler Károly elnök a tanítók sérelmes ügyében tette meg elnöki enuncziációját. A mult iskolaszéki ülésen szenvedélyes vita keletkezett a nőtanítók alkalmazásának kérdésében. Nem figyelte meg kellőleg a Kecskeméti Lipót által mondottakat, mert ha ezt teszi, pár szóval sok keserűség el lett volna oszlatva. Kecskeméti Lipót beszédében oly kifejezést használt, ami félreértésekre adott okot a tanítóknál. Ezért panaszkodtak nála, de ő biztatta a tanítókat, hogy Kecskeméti nem akarta őket sérteni, azonban a nyilvánosság elé vitték a dolgot. Felkéri Kecskeméti, hogy multkori szavainak adjon megnyugtató magyarázatot.

Kecskeméti Lipót megnyugtatót talál az elnök azon nyilatkozatában, hogy a tanítók oly tétre mentek, amely nem volt hozzájuk méltó. Az ő multkori nyilatkozata után nagy emóció támadt; ezt nem várta. Végtelen félreértésen volt a tanítószék részéről az ő felszólalásának magyarázata. Hymnuszt tudna zengeni a tanítókról, de viszont fentartja azon kijelentéseit, amelyet a tanítók sértőnek vettek. — A sértésnek még a lehetősége is ki van zárva. Csak azt mondta, hogy a nők az I. és II. osztályban alkalmasabbak, mint a férfiak. Felolvassa multkori beszédének idevonatkozó részét. E szerint a férfi tanítók között vannak, kik tudatlanságból, lustaságból lépnek erre a pályára, míg a nők közül a kiválóbb tehetségek lesznek tanítónők. Mikor ezt mondta, senkinek sem jutott eszébe, hogy tiltakozzék ellene. (Hát Gábel Jakab?) Ezt a két tételt lehet félremagyarázni. De ha ezt más szavakkal mondja nem akadtak volna fenn rajta. Ő

nem állította fel mereven a tételt, csak azt mondta, hogy a tanítók között egy rész lustaságból, más rész szegénységből, úgyszeretettől lesz tanító. Hisz a tanítók között van, akit csudálkozva néz, oly kiváló. De a tanítók csak azt hallották, hogy lustaság és szellemi szegénységből mennek e pályára. Egy részre ez igaz, mint ahogy igaz a rabbi, ügyvédi, orvosi, sőt minden pályánál. A nők közül azonban a képzetebbek úgyszeretettől választják ezt az élethivatást. Mikor látta a nagy háboruszkodást, keserűséggel telt el s az iskolaszék elé akarta hozni a dolgot: de mást gondolt s nem haragszik a tanítókra, akiket becsül. Ha köveket dobálnának rájuk, ő igyekezne azokat felfogni, hogy minél kevesebb érje őket.

Rimler Károly elnök ezen nyilatkozat után azt hiszi, hogy a tanítók részéről a félreértés utolsó hulláma is eloszlik; ezt elvárja tőlük az iskolaszék.

A polgári leányiskola tantestületének jelentése mély részvétellel emlékezik meg Vargha Ilona női kézimunka tanítónő elhunytáról s helyébe Bunyitay Ilona tanítónő alkalmazását kéri. Az iskolaszék a jelentést tudomásul vette.

A felügyelő-igazgató állása.

Rimler Károly elnök kisebb jelentések után a felügyelő-igazgató hatásköréről alkotott szabályzatra s ebben az állás megszüntetése vagy meghagyása ügyében tett előterjesztést. Nem akarja a kérdést elhalasztani, de hogy az évekre visszanyúló ügy részleteit a tagok megismerhessék s nyugodt lelkiismerettel szavazhassanak, indítványozza, hogy nyomassák ki az ügyre vonatkozó iratokat s osszák szét a tagok között, a tárgyalást pedig a jövő havi ülésre tűzzék ki.

Többek hozzászólása után az elnök indítványát elfogadták.

Városi zeneiskola felállítására.

A városi tanács az iskolaszék véleményét kéri arra nézve, hogy nem volna-e helyes egy városi zeneiskola felállítása.

Rimler Károly elnök lehetetlennek tartja, hogy egy ilyen fontos kérdésben előkészületlenül, rögtön határozzon az iskolaszék. Egy bizottságot küldjenek ki a dolog megbeszélésére.

Az indítványt elfogadták s Mezey Mihály elnöklete alatt Sipos Orbán, Stark Gyula, Huzella Gyula, dr. Altmann Jakab tagokat, jegyzőül Réz Mihályt küldték ki, hogy a zeneértőkkel lépjenek érintkezésbe s tegyenek jelentést.

Ezzel véget ért az ülés.

TÁVIRATOK.

A király a fővárosba jön.

Budapest, április 27. (Saját tud. táv.) A király pár hét múlva Budapestre fog jönni politikai ügyek eintézése miatt.

A vezérő bizottság ülése.

Budapest, április 27. (Saját tud. táv.) A vezérő bizottság május 3-ikán ülést fog tartani. Az ülésen a 4-ikén megkezdendő felirati vita nem fogja megbeszélés tárgyát képezni, mert ebben az ügyben már határozott a bizottság.

Szerdán az ellenzéki pártok üléseket fognak tartani, melyen a felirati javaslat szövegét fogják tárgyalni, melyet egyhangulag minden párt el fog fogadni.

Aradmegye a felirati javaslat mellett.

Budapest, április 27. (Saját tud. táv.) Aradvármegye mai közgyűlésén 150 szóval 81 ellenében elfogadta a megyei el-

lenzék azon indítványát, hogy a felirati javaslatot pártolja a megye közönsége.

Nagy zavargások készülnek.

Petervár, április 27. (Saját tud. táv.) Oroszországban nagy zavargások lesznek legközelebb. A népet proklamációkban hívják fel a közép osztály elleni tüntetésre, melyet a hatóságok tétlenül fognak nézni.

Óriási csőd.

Üont Luczon, ápr. 27. A helyi Moussy et Comp. bankcég beszüntette fizetését. Tartozása 3,200,000 frank. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot Moussy ellen család és bizalommal való visszaélés miatt.

A háboru.

London, április 27. A Daily Mail hongkongi távirata szerint elvágta a hajnai kábelt. Azt hiszik, hogy orosz ügynökök a tettesek.

Taskend, április 27. (Pétervári távirati ügynökség.) Az afgan helyőrségeket megerősítették és Herafba egy mozsárüteget szállítottak.

A spanyol válság.

Madrid, ápr. 27. A minisztertanács tegnap este Moret és Motero-Rios szabadelvű pártvezérek feliratával foglalkozott és egyhangulag a Villaverda miniszterelnöktől előterjesztett választé feliratot fogadta el. Ezt ma a szabadelvűek vezetőjéhez juttatják.

A krétai államcsíny.

Kánea, április 27. Az angol hajóhad Domville és Grenfell tengernagyok alatt Szuha közelében czirkál. A Diana, Juno és Leviatan nevű czirkók, valamint az Albatros, Desperate, Foam és Sta nevű torpedónaszádok Marmaricába indultak.

Gorkij állapota.

Kisenev, ápr. 27. Egy idevaló ember levelet kapott egy Maxim Gorkij környezetében élő személyiségtől Jaltából, amelyben az illető nagyon kedvezőtlen híreket közöl Gorkij egészségi állapotáról. A levél szerint Gorkij egészségi állapota nagyon meg van rendülve, álmatlanság gyötri, folytonosan köhögés gyötri, miközben rendkívül izzad. A költő vért is köp. Tipusa a súlyos tuberkolitus betegnek. Gorkijjal együtt családja is a Krimbe érkezett. Az ország minden részéből nagyszámu levelet kap Gorkij családja, melyekben jó egészséget kívánnak a költőnek.

A francziák és Kina.

Páris, április 27. A képviselőkamara elnöke és volt francia indokínai kormányzó tegnap Bordeauxban a tiszteletére adott lakomán beszédet mondott, amelyben a lapok híre szerint többek között azt is mondta, hogy Kélet-Azsiában súlyos eseményektől lehet tartani. A pekingi zavarok csak az ellenségeskedések előhírnökei voltak. Franciaországnak meg kell mutatnia, hogy rátermett feladatára és mindent meg kell tennie, hogy hadserege megmaradjon kellő magas fokon.

Kivándorlás Mármarosból.

A mármarosi közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén az alispán bejelentette, hogy márczius havában az utlevél-foralóm a következő volt: kiadtak Észak-Amerikába 374, Romániába 151, Európába 2, Jeruzsálembe 4, Af-

rikába 2 és Angliába, Oroszországba és Japánba 1—1 utlevelet, Legtöbben vándorolnak ki a tarakvizi, dolhai és ökörmezői járás ruthén lakosságából. Mivel a kivándorlás ismét nagyobb arányokat öltött, az alispán szigorúan utasította a járási főszolgabírákat és M.-Sziget polgármesterét, hogy 15 éven aluli gyermekek részére utlevelet csak akkor engedélyezzen, ha felnőtt személyekkel szándékozik kivándorolni. Elrendelte még az alispán, hogy az utleveleket kérő egyéneket figyelmeztessék, hogy az Észak-Amerikába való partraszállás csak bizonyos összeg pénz felmutatása mellett lehetséges. A titkos ügynökök szemmel tartását is szigorúan elrendelte.

NYILTTÉR.

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.
Nagyvárad, uj „Bazár“-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a **legújabb divatu** és a **legjobb minőségű tavasz i** szöveteim raktáron vannak, melyekből a legújabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Fő tisztelendő papság figyelmét **szima, fekete** árúimra, melyekből nagy raktárt tartok a **Főtisztelendő papság részére**. Aláírandóan nagy választék **reverenda ezimáda** és egyházi **kvadrátusokból**. Birétum, capuczin, camaura, továbbá Muczétuma legszebb és finomabb selyemből. Továbbá egyedül raktára a mai idény legszébb és legezészerű **hit, remény, szeretet övének** (cintulus), mely egyedül **csak nálam szereshető be**.

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem föl kell említenem, hogy elvem mindig a jó munka jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelettel:

Bumbera Imre,
polgári- és papiszabó.

65

HANGVERSENY

A V. H. O. Sz. folyó évi május hó 5-én
a »Csarnok« nagytermében

nagy hangversenyt
rendez,

A hangversenyen közreműködnek:

Takáts Mihály,
a M. Kir. Operaház tagja,
Anday Blanka,
a »Magyar Színház« primadonnája.
Gyöngyi Izsó,
a »Király Színház« komikusa.
Szerémy Gizella,
Leander (dr Adorján Emil),
Varady Aladár,
zongoraművész.
és
a »Harmonia« zenekara.

Jegyek kaphatók: **SEBŐ IMRE** Fő-utcai könyvkereskedésében a következő helyárok mellett. Elsőrendű ülőhely 10 korona. Másodrendű ülőhely 6 korona. A többi ülőhelyek 4 és 3 korona.

Vidéki megkeresések **Sebő** Imre könyvtáros Fő-utcai üzletébe intézendők.

Telefon az egész megyére: 204 sz.

Gazdálkodók el ne mulasszák

a cséplő — és egyéb gazdasági gépeikhez szükséges öntvényeket mielőbb megrendelni alanti cégéknél, mely

a világhírű kassoviczi fémkohó

képviselője, s így a legjobb, legtartósabb fém-géprészeket képes szállítani, *gyorsan, pontosan és jutányosan.*

E cég specialitásai:

világhírű **éreczsengők**, templomi, iskolai és gazdasági **harangok**, — **tüzi fecskendők** javítása és átalakítása, valamint új **szivattyúk** és **fecskendők**; továbbá szabadalmazott **tömlő-kapcsok** kitüntetett **szivattyús kutak** és szabadalmazott **víz-nélküli árnyékszék-ülések** (szagtalan, légmentesen záró és mindenütt alkalmazható).

Rosenthal és Ehrlich Nagyvárad.

Első magyar csengő- és érczárú gyár.

Alapítva 1847.

Gyár: Szacsvey-utca. (Saját ház.)

Váradai és vidéki telefon száma: 204.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

43.

Angol regény.

— Az előttem álló munkán gondolkodtam — szólta Daubeny, Penelophoz fordulva. Fehér selyem ruhába öltözzék és fehér gyöngyöket tegyen fel — az igen jól fog kegyednek állani.

— Hát Tom mit vegyen magára? Mi fog neki jól állani? — kérde Penelop csintalan mosolylyal.

— Ne csufoljon ki, kérem. Higgye meg, hogy olyan ambícióval szoktam munkához látni s annyira töreksem tökéleteset alkotni, miképp nem tehetek róla, ha ilyenkor elkomolyodom. Én idealizálom az arcot s a szívembe vésem, mielőtt a vászonra teszem.

— Ugyan kérem, képzelje csak el a Tom arcát idealizálva!

Penelop pajkos kedvében volt. Jó kedve csakhamar átragadt Daubenyre is.

— Ha így beszél velem, nem fogom lefesteni.

— De igen, le fog festeni. Oh ne busuljon nagyon csendesén viselem magamat s olyan szelid leszek, hogy szelidebbet már nem is kívánhat.

— Csakhogy én nem kívánom ám azt, hogy szelid legyen.

— Ugy hát igyekszem olyan lenni, a milyennek ön kíván, hogy legyek. Papa egészen a fejébe vette, hogy ezt a képet boldogult anyám képe mellé akasztja.

— Legyen kegyes és muttassa meg, kérem, az édesanyja képét, igen? Azt hallottam, kegyed nagyon hasonlít hozzá.

— Anyámhoz? — ki mondta ezt önnek?

— Greyné, a háziasszonyom.

— Oh, szegény Greyné! Megtudná nekem mondani, hogy van a kis fia? Tegnap nagyon rosszul volt szegény.

— Azt hiszem, nem állott be semmi változás, ma is csak ugy van.

S miközben a társalgást könnyedén más tárgyra terelte, nem jutott eszébe megszegett ígérete, melyet a szegény özvegynek tett a kis fiu képére nézve.

XIII.

— Itt van a mama arcképe.

— Igazán csodálatos, mennyire hasonlít kegyed hozzá.

Másnap reggeli után Penelop és Daubeny az ebédlőben maradtak s a képeket nézegették. A művész sokáig, figyelmesen vizsgálta a Penelop anyja arcképét, mely igen hünek látszott s aztán így szólt:

— Kegyednek az arckifejezése tökéletesen egyezik az édes anyjával, csak a vonásai mások. E mellett a kegyed szeme barna, az övé kék. Hanem azért a hasonlatosság feltűnő, — ismételte Daubeny, hol a falon függő képét, hol a mellette álló leányt nézegetve.

— Hát ez kinek a képe?

S Daubeny egy katona-ruhába öltözött fiatal ember képére mutatott.

Penelop megfordult:

— Egyik-nagybátyánké, a ki meghalt.

— Szép arc, — bátor és szilaj.

— Igen, és azt mondják, hogy Algy nagyon hasonlít Jack bátyánkhoz. Azonban remélem, hogy a hasonlóság csakis a külsőre terjed.

— Miért?

— Mert szegény Jack bácsi volt a család szégyene. A papának bátyja s Chartres örököse volt. — mikor hirtelen megszökött ezredétől. — Miért? Arra senki sem tudott feleletet adni. Csak annyit tudunk aztán meg róla, hogy későbbben, de már régesrégén — Amerikában halt meg.

— Szegény! Pedig igazán gyönyörű fiu lehetett!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, ápr. 27.

Buza ápr.-re	1742
Buza máj.	13.34
Rozs ápr.-re	14.56
Tengeri májusra 1905.	24.00
Zab ápr.-ra	14.36
Repeze aug.-ra	24.20

Értéktözsde.

Budapest, ápr. 27.

Oszrákhitelrészvény	512.94
Magyar hitelrészvény	806.50
Leszámloló bank	464.50
Rimamurányi	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	649.—
Közuti vasut	569.50
Városi villam s vasut	339.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 ápr. 27-én.

Magyar aranyjárdék 4%	114.25
Magyar koronajárdék 4%	97.95
Magyar koronajárdék 3 1/2%	89.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.25
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar nyereséj sorsjegy-kölcsön	227.50
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	1.69
Osztrák járadék papírban	100.10
Osztrák járadék ezüstben	100.50
Osztrák járadék aranyban	1.20
Osztrák korona járadék	100.50
1860. oszt. államsorjegyek	161.—
Osztrák-magyar bankrészvény	16.50
Magyar hitelbank részvény	77.7—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	66.7—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	600.75
20 frankos arany (Napolendor)	19.05

Német birodalmi márka	117.12
London vista	239.85
Páris vista	95.40
márkás 20 arany	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Egy hozzánk érkezett levél így hangzik:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

Piesting.

Tisztelettel felkérem, sziveskedjék 2 csomag Wilhelm-féle antiartikus és autireumatikus vértisztító teát postautánvét mellett küldeni. Többben kik hozzám jönnek szólnak, hogy részükre is gondoskodjam ily tea beszerzéséről. Köszönetet mondok Önnek e csodaszerért, s kívánom, hogy az Isten fizesse meg ezt Önnek. Én tudom, hogy ez részemre a legjobb orvosság.

Ismételten köszönetet mondok e jó orvosságáért, mert tudom, hogy e télen 3 hónapig feküdtem, és az Ön csodahatású teája engemet kigyógyított. En szeretném ha minden beteg ember e csodahatású teát bevinné.

Teljes tisztelettel Steiner Mátyás.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint nevesebb gyógyszerárakban és drogueriakban.

Nagymagtár kiadó.

Várad-Velenczén, a volt Weinberger-féle telepen. Ertekezhetni a KALAPGYARBAN Friedländer Hermannál. Telefon: 143.

Egy különálló ház

5 szobás lakással és a hozzá tartozó helyiségekkel Szent János-utca 442. sz. a. május hó 1-re kiadó.

Kórház-utca végén pedig egy nyaraló-épület azonnal kiadó.

Tudakozódni lehet Temető-u. 9. sz. a.

1500—1905 eln. sz.

Pályázati hirdetés!

Nagyvárad város törvényhatóságánál megüresedett következő állásokra a törvényhatósági bizottság 1484414 1905 kgy. sz. határozata alapján, ezennel pályázatot hirdetek:

1. 2800 korona fizetés és 600 korona lakbérilletménnyel javadalmazott házi és gyámpénztárnoki.

2. 1800 korona fizetés és 600 korona lakbérilletménnyel javadalmazott házipénztári elnöki és

3. 1400 korona fizetés és 400 korona lakbérilletménnyel javadalmazott I. oszt. számtiszi állásra.

Ezek az állások nyugdíj jogosultsággal bírnak és a törvényhatósági bizottság f. évi május havi rendes közgyűlésében fognak választás útján betöltetni.

A megválasztandó pénztárnok és ellenőr a szervezeti szabályrendelet értelmében évi fize-

tésük kétszeres összegének megfelelő tiszti biztosítékot tartoznak letenni.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. vonatkozó rendelkezései szerint felszerelt pályázati kérvényeiket dr. Beöthy László főispán urhoz címezve Nagyvárad város polgármesteri hivatalához 1905. évi május hó 6-ik napjának d. u. 5 órájáig adják be. A később beadott vagy kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek Nagyvárad, 1905. április hó 22.

Rimler Károly, polgármester.

Maár és Szabó

fűszer-, bor-, csemege és vadaskereskedése

Nagyvárad, (Moskovits-palota.)

Telefon 251.

Ajánlja mindennemű csemege különlegességeit. Nagyváradban mindenféle Sajtokban, Liptói, Székely, juh turó, füstölt, olajos és páczolt Halak, Konzervek, Caviár, Angolna, Délgyümölcsök, Aszalványok, Californiai baraczk, Aszalt szilva kitűnő asztali borok, naponta friss tej, vaj és darált mák

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek

kiváló tisztelettel:

Maár és Szabó.

Olesó kölcsön.

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiac terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képvisellete alapján:

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatláb mellett minden előzetes díj és költség nélkül folyósítottak;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel.

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek állami, megyei, és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközölök ki.

Mindentéle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésére és minden díjazás nélkül szolgálok felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám 930.

ÉRDEKEL MINDENKIT,

hogy mily előnyösen lehet vásárolni **Klein Menyhért** jóhirű divatáru üzletében Szt. László-tér, holdas templom mellett, hova naponta érkeznek szebbnél szebb *tavaszi costum pongyola*, és *blous kelmék*, *cosmanosi Dalem*, *creton*, és *zephir* ujdonságok, *Schroll siffon creàsi vásznak* és házi berendezéshez szükséges áruk, melyeket minden versenyt kizáró árban árusít.

Uj rendszerű egység árain:

120 csm széles gyapju pongyola és blous kelmék 58—83—115 kr || Czérna és silk zefir nagy választékban — — — 11 és 19 kr
140 " " angol costum kelme 96—118—135 kr || Cosmanosi Delin, Volin — — — — — 27—33—36 kr

TELEFON 584.

Tavaszi árjegyzék ingyen.

„A Nagyváradi Hitelbank“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamattal és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonöket nyújt,

amelyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsonöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett összeg után **5°-os** kamatot fizet

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Ertékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad. **Az igazgatóság.**

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értési a n. érd. közönséget, hogy kaphatók **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképsz lámpák és minden emü izzólámpa különböző-gessé, ugyanazok krt-ll áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 15 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett.

kaphatók A villamos mű keletkezésével elvállalják.

— villamosvilágítási —

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlápák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Zöldfa kávéházzal szemben meglepő árengedmény.

MEGVETTÜK A

SZABÓ TESTVÉREK

mindkét rőfös és női divatáru üzletét a Zöldfa-utczán.

Teljes eladásra kerül mindkét áruraktár.

Ez alkalommal fontos tudni való, hogy **költözködési idény alkalmával** eladásra kerülnek: *Futó és szobaszőnyegek, ággyeterítők, függönyök, paplanok, asztalneműek, ággyhuzatok, schiffonok és rumburgi vásznak, női és férfi kész fehérneműek, divatos nap, és esőernyők, finom szövetek és más száz meg száz divatcikkek.*

KOVÁCS L. és TÁRSA Nagyvárad, Zöldfa-utca, Zöldfa-kávéházzal szemben.

Üzleti helyiségek kiadók!

Üzleti álványok eladók!